

Czytanie

5 minut

Przeczytaj historię Damona i Pytiasa.

Przykład prawdziwej przyjaźni

Historia Damona i Pytiasa

Historia ta wydarzyła się w V wieku p.n.e. w mieście Syrakuzy, na Sycylii.

Damon i Pytias znali się od dzieciństwa i bardzo się zaprzyjaźnili. Stali się sobie bliscy jak bracia. Mieli do siebie olbrzymie zaufanie.

Wskazówki

Pytias wyrósł na filozofa i dobrego mówcę. Często publicznie przemawiał. W swoich wystąpieniach wyrażał przekonanie, że żaden król nie powinien mieć nieograniczonej władzy nad swoimi poddanymi.

Król Dionizjusz bardzo się rozgniewał, kiedy usłyszał o takich poglądach. Wydał rozkaz, żeby doprowadzono Pytiasa i Damona przed jego oblicze. Kiedy dwaj przyjaciele stawili się u króla, Dionizjusz rozkazał Pytiasowi, żeby odwołał swoje słowa.

– Nie mogę tego zrobić. To, co mówię, jest prawdą – powiedział Pytias.

Dionizjusz jeszcze bardziej się rozgniewał i postanowił skazać Pytiasa na śmierć.

Ten nadal nie miał zamiaru zmienić zdania. Zwrócił się jedynie z prośbą do króla, żeby przed egzekucją mógł wrócić do domu i uporządkować swoje sprawy.

– Przecież, jeśli cię wypuszczę z miasta, nigdy tu nie wrócisz! – zaśmiał się głośno król.

– Zapewniam cię, że wrócę. Zostawię ci poręczenie – odpowiedział Pytias.

– Jakie? – zapytał król.

W tym momencie wystąpił na środek Damon. – Ja będę tym poręczeniem – powiedział. – Wszyscy wiedzą o naszej przyjaźni. Jeżeli zatrzymasz mnie w więzieniu, możesz być pewien, że Pytias wróci.

– Zdajesz sobie sprawę z tego – powiedział król – że jeżeli Pytias nie wróci w wyznaczonym przeze mnie czasie, zamiast niego ty zostaniesz stracony?

– Tak – powiedział Damon – ale Pytias na pewno wróci. Dał słowo.

Pytias pojechał do domu, a jego przyjaciela umieszczono w więzieniu. Po kilku dniach więźnia odwiedził król. – Twój przyjaciel jeszcze nie wrócił – powiedział z triumfem w głosie – Co teraz myślisz o nim?

– On wróci – powiedział Damon. – Mam do niego pełne zaufanie.

Król Dionizjusz pokręcił tylko głową. Kilka dni później znowu przyszedł do więźnia. – Czas już prawie dobiega końca – powiedział. – Myślę, że twój przyjaciel nie wróci. To było głupie z naszej strony, że mu uwierzyliśmy.

Damon spojrzał na króla i ze spokojem w głosie odpowiedział: – Jeżeli to będzie tylko od niego zależało, to na pewno wróci. Musiało go coś zatrzymać po drodze, skoro do tej pory jeszcze go nie ma.

Pewność Damona zdumiała króla.

Nadszedł dzień egzekucji, a Pytiasa nadal nie było. Kat wprowadził Damona z więzienia i przyprowadził go przed króla.

Wskazówki

Czy nadal nazywasz Pytiasa swoim przyjacielem? – zapytał Dionizjusz.

– Tak – odpowiedział Damon.

W tym momencie pojawił się Pytias. Wyglądał okropnie. Cały był pokryty brudem. Jego ciało było zakrwawione i posiniaczone, a ubranie zwisało w strzępach. – Żyjesz! – wykrzyknął i opadł w ramiona Damona. – Tak się cieszę, że zdążyłem. Rozbił się statek, którym płynąłem, a potem zostałem napadnięty przez zbójców. Jednak wiedziałem, że muszę podążać dalej – powiedział Pytias, po czym zwrócił się do króla: – Jestem gotowy na egzekucję.

Król nie krył swojego ogromnego zdziwienia, bo nigdy nie spotkał się z taką lojalnością i zaufaniem. Postanowił odwołać egzekucję i puścić Pytiasa wolno. – Zanim odejdziecie – zwrócił się do dwójki przyjaciół – czy moglibyście wyświadczyć mi przysługę?

– Co możemy dla ciebie uczynić? – zapytali Pytias i Damon.

– Powiedzcie mi, jak mogę stać się takim przyjacielem jak wy.

(Zaadaptowane z The Book of Virtues (Księga cnót), Williama Bennetta)

Praca w grupach

5 minut

Rozdaj uczniom karty pracy.

Daj uczniom czas na zastanowienie się i na odpowiedź.

Jak być prawdziwym przyjacielem?

Z którą postacią z historii o Damonie i Pytiasie mógłbyś się utożsamić?
Które stwierdzenie dotyczące przyjaźni najlepiej pasuje do Ciebie?

- ☐ **Pytias:** Mam przyjaciela, na którym mogę polegać w potrzebie.
- ☐ **Damon:** Jestem oddany mojemu przyjacielowi. On może na mnie liczyć.
- ☐ **Król Dionizjusz:** Nigdy nie doświadczyłem takiej przyjaźni, jaką mają Damon i Pytias, ale chciałbym tego.
- ☐ **Żadna z postaci:** Nie wiem, czy prawdziwa przyjaźń jest w ogóle możliwa. Moi przyjaciele zawsze mnie zawodzą. Czuję się tak, jak czułoby się król i Damon, gdyby Pytias zdecydował się nie wrócić.

Jeśli chcę mieć przyjaciela,
najpierw sam muszę nim być.

KROK 1: Oceń swoje możliwości bycia prawdziwym przyjacielem.

	ZAZWYCZAJ	CZASAMI	TYLKO WTEDY, KIEDY MUSZĘ
Dotrzymuję słowa.			
Umiem przyznać, że nie miałem racji.			
Przebaczam innym, kiedy zawinią.			
Szanuję myśli i uczucia innych.			
Jestem szczery i otwarty.			
Jestem lojalny wobec moich przyjaciół.			
Jestem gotowy wkładać wysiłek w rozwijanie przyjaźni.			

KROK 2: Stwórz plan rozwoju cech prawdziwego przyjaciela.

Nad czym powinienem pracować:

Dziedzina:

Plan działania:

Osobiste refleksje

LEKCJA 4

1. Mówiliśmy o siedmiu cechach prawdziwej przyjaźni. Którą z tych cech twoi przyjaciele uznaliby za najmocniejszą Twoją stronę i dlaczego? Napisz o tym w swoim dzienniku.
2. Pomyśl o kimś, kogo uważasz za przyjaciela, lub o kimś, kogo szanujesz. Jakie cechy prawdziwego przyjaciela dostrzegasz w tej osobie? Opisz konkretne sytuacje, w których te cechy się u tej osoby ujawniły.

Jak być prawdziwym przyjacielem?

Streszczenie lekcji

Uczniowie zastanawiali się nad cechami charakteryzującymi prawdziwą przyjaźń na podstawie autentycznej historii z V wieku p.n.e., filozofa Pytiasa i jego bliskiego przyjaciela Damona. Król Dionizjusz skazał Pytiasa na śmierć, ale przed egzekucją pozwolił mu wrócić do domu, by mógł uporządkować swoje sprawy. Damon, ryzykując własnym życiem, został za niego w więzieniu jako poręcznik. Gdyby Pytias nie wrócił, król skazałby Damona zamiast niego. Załatwiwszy swoje sprawy, Pytias wrócił, choć wiedział, że straci życie. Oba mężczyźni postawili dobro przyjaciela nad swoim własnym. Król był pod tak dużym wrażeniem, że zdecydował darować Pytiasowi życie i puścić obu przyjaciół wolno.

Uczniowie omawiali cechy charakteryzujące prawdziwego przyjaciela: oddanie, lojalność, zaufanie, dotrzymywanie słowa, otwarte i szczerze porozumiewanie się, współczucie i zrozumienie, szacunek, odpowiedzialność, przebaczenie oraz gotowość do rozwijania przyjaźni.

Lekcja uwypuklała myśl: "Jeśli chcę mieć przyjaciela, najpierw muszę sam nim być".

Zastanawialiśmy się nad tym, jak rozwijać prawdziwą przyjaźń oraz tworzyliśmy osobisty plan rozwoju w tej dziedzinie.

Główne myśli

1. Prawdziwą przyjaźń cechuje oddanie, lojalność, zaufanie oraz dotrzymywanie słowa.
2. Prawdziwą przyjaźń cechuje otwarte i szczerze porozumiewanie się, szacunek, przebaczenie oraz gotowość do jej rozwijania.
3. Jeśli chcę mieć przyjaciela, najpierw muszę sam nim być.

Dyskusja rodzinna

- Porozmawiajcie o Waszym najlepszym przyjacielu z dzieciństwa lub młodości. Co sprawiało, że uważaliście tę osobę za przyjaciela?
- Pomyślcie, kto jest prawdziwym przyjacielem Waszej rodziny. Poproście swoje dziecko, żeby spróbowało powiedzieć, dlaczego za takiego go uważacie. Co Wy, jako rodzina, możecie zrobić, żeby okazać przyjaźń tej osobie?
- Zastanówcie się, jak każdy z Was może wpłynąć na zacieśnianie się więzi rodzinnych. Jak praktycznie chcecie wprowadzić to w życie?